

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonezi-utca 42. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetési pénz-, hirdetmény-, nyilttér- és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peisor térfogata 5 kr.
Bétyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A hétről.

Az elfogyott múlt hét első eseménye, a kisdé-
avó intézet által rendezett nyári multság volt, vagy
amint Rimaszombatban mondják „dadó majális.“
E részben sikerült multságról lapunk másik rova-
tában is megemlékezünk, — ezuttal csupán egy je-
lenségre kívánunk rámutatni, mely, fájdalom, a
figyelmese szemlélő érdeklődését méltán felköltheti.
A mai fiatalság nagyon eikomolyodott, a mi még
nem volna nagy baj, ha komoly dolgról volna szó,
de mikor ott és akkor komolyodik, a hol és a
mikor derült jó kedvre van szükség: hajlandók va-
gyunk komolyságát az idők jelének tekinteni. Már
pedig Magyarország jelenlegi fejlődési stadiumában
fontos szerepe van az életerős, edzett fiatalságnak.
Ifju embernek katonás magatartás, élénkség és de-
rült kedély legszebb tulajdonságai, — hanem a je-
les tulajdonságok a vasárnapi multságban megje-
lent fiatalságban ezuttal csak lappangtak, — legalább
mi azt hisszük, hogy e kedélytelenség csak muló
baj volt, mely ezuttal az időjárásban is lelheti
magyarazatát, s ha béáll a jó idő, a fiatalság kedve
is vissza fog térni.

A város közönségének buzgó áldozatkészségé-
ből, az uszoda is virágozik, vagyis jobban mondva,
a fürdő közönség lubiczkolásától magasra csapja
hullámaikat. A jeles építmény az újból épített nyugati
szárny által teljessé vált s a közönség igényeinek
ma már minden tekintetben megfelel. Fürödnek is
benne annyian, hogy még az öreg felügyelő sem
tudja számon tartani hány fürdőjegy kél el napon-
kint. A víz hőfoka átlag 15—16° R. melyet a ké-
nyesebb fürdőzők hidegnek tartanak ugyan, hanem
a megyei főorvos és városi polgármester biztatásá-
ra — kik az uszoda mindennapi vendégei szoktak
lenni. — csak „neki vetköznek“ s azután a fenyő-
hengeren és boronán oly kedélyes játék kezdődik,
melyet még a félénkek is megirigyelnek.

E héten dalárdánk is nagy tevékenységet fej-
tett ki. A pártfogószághoz kibocsátott iverk szép ösz-

szeggel járultak a pécsi énekverseny költségeihez.
Igaz, hogy az igazgatóság e tekintetben nagy poli-
tikus volt, mert a legszebb hangú énekeseire bizta
az iverket, kik szerepöknek derekasan meg is felel-
tek. Az én uczámban pl. a két legszebb hangú éne-
kes csalogatta a floreseket s közvetlen tapasztalat-
ból tudom, hogy kivált a nők nem igen tudtak
ellentállani a csábos zengedelmeknek — s a konyha-
péncz megrövidült.

Csak aztán legyen láttatja!

Ezt nem azért mondjuk, mintha elvárnók, hogy
okvetlenül győzelmi koszorúval térjenek haza, mert
egy oly versenyen, melyen 23 dalegyesület fog
küzdeni a babérrért, nem kis feladat lesz „feltűnni“
— hanem azt mindenestre szeretnők, hogy a mi
dalegyesületünk is a legjobbak sorában említettessék.
Erre, az énekeseinkben meglévő kitűnő hanganyag
mellett, nem igen kell egyéb, mint kitartó szor-
galom és figyelem a versenydarabok betanulására.
Sőt a hanganyagról lévén szó, azt sem tartanók
lehetetlennek, hogy a pécsi énekversenyben a rima-
szombati dalegyesület első díjat nyerjen. Almaimban
már látom is azt a szép ünnepélyt, mellyel közön-
ségünk fogadni fogja győztes dalosainkat! Vederemo.

Jelentés

a rimaszombati és vidéki jótékony nőegyesület 1885—86.
évi választmányának működéséről.

Társadalmunk mai viszonyai közt alig van oly tér,
melyen fokozatos és rohamos haladást ne tapasztalhatnánk.
mióta hazánk legnagyobb bölese az egyesületi élet termé-
keny magvait elhiúta, s ezáltal ugyszólván elkerülhetetlen
szükségessé tette a szellemi és anyagi erők összpontosítá-
sát: az évről-évre kivivott eredmények fényesen igazolták
a különböző egyesületek létjogát. A mai kor a társulatok
korszaka; nagy jelentőségű vállalatok az ipar és kereskede-
lem terén, a közművelődés fejlesztése, a tudományok és
művészetek ápolása, az erkölcsiség és jótékonyág gyakor-
lásának terjesztése, a mai viszonyok közt többé már nem
képezhetik egy ember feladatát. — ma már az egyén
eltűnik a társadalom nyüzsgő-forgó tömkelegében, hol a nagy
szellemek, mint kimagasló alakok eszmét és irányt adhat-
nak, de tényleges eredményt csak úgy és akkor érhetnek
el, ha a tömegben kellő számu proselytákat szerezhetnek

Azt könnyharmit tartja zölden,
Hű gond őzri fenn;
Te esacsogva a halottat
Altasd esendesen.

Borsody Béla.

A szökevény.

— Rajz. —
I.

Három faluba leűtött a szereneséltenség; az anyák
nyiltan, a felserdült leánykák titkon keseregtek, sőt még a
13—14 éves fruskák is letörültek egy-egy könyűt — lopva,
az ő szívüket is bántotta valami. Ez a valami pedig az volt,
hogy a nagy urak ott fenn Bécsben elhatározták a háborút.
A horgas lábú harangozó, meg a kurátor, a kik értenek
valamit a diáksághoz, az újságból olvasták ki ezt a rémes
eseményt s nem késtek még azon napon a Smüle zsidó
koresmájában világgá boesátani a fontos hírt. Volt is fogá-
natja. Egy óra múlva már boldog, boldogtalan csak a hábo-
ruról beszélt s az asszonynepség réműte annál nagyobb lön,
mentől fontosabb képet vágta hozzá a férjem-uramék. Termé-
szetes, hogy mind ebből a koresmárosnak volt legtöbb
naszna. — mert hiszen a kesergő szívnek legédesebb vigasz-
talója a borospalack. Ittak vitáztak s az eszmétársulás kö-
vetkeztében az idősebbek harezi kalandokat beszélték el,
melyeket az ifjak, a leendő regruták nagy áhítattal hallgat-
tak végig.

Ott űlt az X lábú asztal egyik szögletére könyökölve
Horváth Károly is, ki oly esinos 20 éves legényke volt, s
oly hamiskásan tudott kacintani, hogy nemesak a tőle egy
hajításnyira lakó Szabados Klárka szívét gyujtá olthatatlan
lángra, hanem a mint mondják, a faluban minden leány
vele tánczolt a legszívesebben. Mély figyelemmel hallgató
a falu kovácsát, a ki már sok esatában vett részt (ott volt
Königrätznél is) s mint ilyen legilletékesebb a szóoklatra.

— Bizony őesém, gyermekek vagytok még ti ahoz,
hogy tudnátok: mi az a háboru. Hiszen verekedünk mi néha
itt a koresmában is, holtra potyoljuk egymást úgy, hogy
másnap mindnyáján a szolgabíró dutyijában ébredünk föl,

eszméinknek. — A minden téren mutatkozó egyesületi szel-
lem tanubizonyosságot tesz arról, hogy társadalmunk nemesak
belátta helyzetét, hanem a bajokon segíteni is szent kötele-
ségének tartja. — tanubizonyosságot tesz népünk hazaszerete-
téről, áldozatkészségéről, midőn tehetségéhez mérten a családi
gondoktól ment szabad idejét és anyagi javaink egy könnyen
nélkülözhető részét a közjónak szenteli. Mert fájdalommal
kell elismernünk, hogy az ipar, kereskedelem, nemzetgaz-
dászati, közművelődés, tudomány és művészet terén még oly
sok javítani való van, hogy a javításnak, ez idő szerint még
csak kezdetén állunk. Nagy, s talán első oka ennek a sze-
gényesség, a nyomor. Társadalmunk legalsó rétegeire kell
fordítunk szemünket: azon elhagyott kis teremtésekre, kik
legtöbbnyire csupán az anyai szeretet éltető melegére van-
nak utalva, midőn megkezdik földi pályájukat, — de ha
már az anyai szeretet melege is elapadt: árván és elhagya-
tottan mennek ama nagy utra, mely megszakadhat ugyan,
de visszafelé nem vezet. — Es hány ily elhagyott ártatlan
teremtés sirása hangzik füleinkbe . . . ? Mi lenne ezekből,
ha társadalmunk a maga nyomorultjait nem venné pártfogá-
sába . . . ? Nagy és szent kötelességeket teljesítenek azok,
kik a szereneséltének könyeit száritgatják, mert nemesak oly
jót tesznek, mely önmagában nyeri el jutalmát, hanem a ha-
zának is használnak, midőn oly egyéneknek, — kiknek el-
lenkező körülmények között már lételők is káros lehet, —
utat és módot adnak arra, hogy egykor a hazának hasznos
és munkás polgárai lehessenek.

Mi, a kik jelen vagyunk, ép azon ezéla egyesítettük
erőinket, hogy az árvákon és szerenesélteleneken segítsünk,
E nemes ezéltől áthatott nőegyesület a központi választmány
feladatává tette, hogy a lefolyt év alatt vezesse az egyesület
külső és belső ügyeit. Hogy a rimaszombati és vidéki nő-
egyesület központi választmánya miképen teljesítette felada-
tát, legkönnyebben megítélhető abból, mit ez év leforgása
alatt tett.

A választmány üléseket tartott: szeptember, novem-
ber, december, január, február és április hónapokban; ho-
zott összesen 22 határozatot, melyek közül nevezetesebb az,
melyben a választmány kimondja az alapszabályok revizió-
jának, illetőleg némely tekintetben módosításának szükségét,
s ennek keresztülvitelére külön bizottságot küld ki, továbbá
egy határozattal a gömörmegyei magyar közművelődési
egyesület alapító tagjainak sorába lép (50 frt).

A számvizsgáló bizottság jelentéséből kitűnik, hogy
az egyesület tavalyi bevétel (kamatok, tagdíjak, alapítvá-
nyokból) 1255 frt 86 kr. volt, melyből a lefolyt év alatt 5
árva teljes ellátására, segélyezésekre, ruha s egyéb szük-
ségletekre 772 frt 94 krt szavazott meg a választmány, —
s pénztári maradvány 482 frt 92 kr. Az egyesület vagyona:
16.130 frt 76 kr., mely legnagyobb részben a helybeli étk
pénztintézetnél van elhelyezve.

de ez még csak biktri a háboruhoz képest. Itt csak a ho-
tokkal tekintgetünk egymás hátaközepére, de ott ha egy
puskagolyó tesz vizitet a hasunkba: leesünk a földre, aztán
reánk tör az ellenség, átszúr, agyonüt, lovaival összetapos . . .
s mégse halunk meg.

Horváth Károly homlokán hideg verejték gyöngyözött:
ő is „bemaradt“ az utolsó sorozáskor.

— Ez sem elég, — folytató a kovács, — féllábbal a
sirba vagyunk már, mikor a szánitánsok jönnek, s ha kevés
életet látunk bennünk összesöpörnek, mint a szolgáló a szem-
etet s százával dobna a közös sirba. Ott aztán kedve sze-
rint megfuladhat az ember.

A hallgatóság haja égnek meredt e szörnyű dolgok
hallatán s pillanatnyi szünet múlva a csodálkozás hatalmas
kétkedésben tört ki. A reaktió annyira hatott a szónok ide-
geire, hogy egy fél oktávval magasabb hangon kezdett ér-
velni, levén pedig hatalmas bariton hangja: pár perez múlva
sikerült a koresma egész népségének figyelmét magára
irányítani.

— Mit? Kendtek nem hiszik el a miket mondtam?
Látszik, hogy tanulatlanok, látszik, hogy a falu határán ki-
vül sohasem jártak! De én, a ki begyalogoltam Taliánorszá-
got éten, szomjan, egy darab kenyér és egy krajczár nél-
kül, jártamban keltemben annyit csak megtanultam, hogy
— magoknak ne hazudjak. Tudják meg hát, hogy a kato-
naságnál kutyább kenyér nincs a világon! Csak a meddig
prezentirozni megtanul a regruta: két hónapi dunkli kap,
a lábát kurtavassal reparálják meg, s a menázsija prófunt-
ból és vízből áll. A ki a glédában jobb lábbal lép ki: ezer
lépés löfritt ezulágot kap, felpofozzák, hábvágják, aztán
hogy magát jól kipihenje, postadeszkával bélelt derékáljra
fektetik le az újnezelbe. Másnap végre elviszik a háborúba . . .
No a ki nem hiszi, ne higgye! Majd igazat adnak nekem
azok, a kik most kerülnek a munderba, — ha ugyan vala-
melyik a háboruból haza jön.

Volt bizony sok, kinek komoly kétsége támadt e fur-
esa nevelési systema igazsága felől, — de volt olyan is a
hallgatóságban, a ki nemesak hogy elhitte, hanem képzele-
tében meg is toldotta.

A Horváth Károly idegei is lázban voltak; a kurta-

T Á R C Z A.**Egy fecske fészekre,**

— melyet apám sirján leltem —

Szeretek a temetőben
Kint bolyongani,
Lelkem oda egy ragadja,
Vonja valami.

Gyász helyén az elmulásnak
Örök béke van,
Esdve vágyik erre a szív
Hogyha nyugtalan.

Kint bolyogtam, felkerestem
A sirt újra, fel.
Hol halottam, jó halottam
Hanva porlad el.

Hol temetve, friss virágos
Zöld halom alatt;
Kicsi fészek, fecske fészek
Itt találtalak.

Ide jöttél ide szálltál
Csacsogó madár,
Hova még a kőza szél is
Gyászt susogni jár.

Be szomorú ez a fejta,
Jaj be szomorú.
Rajt örök zöld, s piros róza,
Róza koszoru.

Rakjad, rakjad azt a fészket!
Hílt porok felett
Koszorú és fecske fészek
Oh hogy illenek.

Ez egyszerű számadatokból kitűnik, hogy a választmány feladatát a lefolyt év alatt nemesen teljesítette. Sok könyvet kellene még letörölnie. — sok nyomort enyhíteni, de a mostani viszonyokhoz képest az egyesület megteheti annyit, a mennyit tehetett. — Hogy pedig többet nem tehetett, ennek oka legfőként az újabb időben sajnosan megcsökkent jótékonyági szellemben keresendő. Ha az áldozatkészség nagyobb mértékben nyilvánulna, ha a megtakarított fillérekből közönségünk gyakrabban hozná meg áldozatait, s ha az egyesületnek künn levő követelése is évről-évre pontosan befolyának: mi is örvendesebb jelentéssel járulhatnánk a közgyűlés és a nagy közönség színe elé; de fájdalom, e téren még nagy munka vár a növekedési választmányra, mely különben ezuttal is a teljesített köteleesség öntudatában, nyugodt lelkiismerettel terjeszti működését a közgyűlés elé.

Dr. Veres Samu, vál. jegyző.

Jelentés

a rimaszombati felsőbb leányiskoláról.

Közli: Fábry János, igazgató.

Ez idén évi értesítőt nem adván ki, pótolni kívánom e sorok közlésével, beszámoljak az intézet vezetéséről és működéséről, s tájékoztassam az érdekelteket közönséget.

Nyolven növendék lett mindjárt a tanév elején beírva. Héttel kevesebb, mint az előző évben. Kimaradt időközben 2, meghalt 1.

Az egészségi állapot eléggé kedvező volt, a városunkban uralkodott himlőt és kanyarót néhány növendékünk még sem kerülhette ki. Betegség miatt összesen 1843 tanóra mulasztás történt. Legtöbbet mulasztott egy növendék 240 órát. Egyedül mulasztásra 1307 óra esik, melynek 42%-a nem igazolt.

A növendékek viselete teljesen kielégítő volt. Előhaladásukról a t. szülők és helyettesek „Havi értesítő” által vettek időnként tudomást. A június 26-án befejezett szigorlatokat követő záróertekezleten megállapított osztályzat szerint: 2 kitűnő, 12 jelles, 12 jó és 12 elégséges eredményt tanult. — Magánolvasmányokra, mint az oktatás fontos segédanyagára, kiváló figyelmet fordítottunk. Szeptember 1-től június 8-ig 31 növendék 605 művet olvasott.

Az ifjúsági könyvtár 45, a szakkönyvtár 84 darabban szaporodott. Amannak állománya 382, emezé 524 drb. Járt 4 ifjúsági és 4 szaklap. A könyvtár szaporításához a Franklin-társulat 8, Lampel R. ezég 7, Dobrovolszkié 4, Lauffer V. 5, Kókai L. földtani intézet, a budai tanítóképző igazgatósága 1—1, a gömörmezei tanfelügyelőség 23 drbbal járult. Évi értesítőt 21 iskolával cseréltünk. — A földrajz, a történelem, a szám- és mértan, a természetrajz, a természettan és vegytan, valamint a rajz, ének, zene, testgyakorlat és kézimunka tanításához meglevő gyűjtemények és eszközök 108 tárggyal szaporodván; ezekről a részletes kimutatást az előző évi értesítő foglalja magában.

A tanítótestületet a következők képezték:

1. Fábry János igazgató (tanítja a prot. vallást, a természettudományokat valamennyi, a magyar nyelvet a két felső osztályban).

2. Csider Gizella okl. tanító (tan. a magyar nyelvet a két alsó-, a földrajzt, történelmet s a szépirost valamennyi osztályban) a III. és IV. oszt. tanítója.

3. Fábry Aranka okl. tanító (tanította a számtant valamennyi-, a kertészet- s gazdaságtant a két felső osztályban s a zongorát) az I. és II. osztály tanítója.

4. Raisz-Markovszky Emma nőgy. alelnök (tanítja a német nyelvet valamennyi osztályban).

5. Sarkány Imréné (tanítja a kézi munkát valamennyi osztályban).

6. Benkó János gymn. tanár (tanítja a rajzolat).

7. Dráveczky Kálmán segédlelkész (tanítja a róm. kath. vallást).

8. Fülep Benjámín okl. tanító (tanítja az éneklést).

9. Singer S. Leo ker. főrabbi (tanítja a izr. vallást s a hébert).

A végzett tananyag részletezését ezuttal mellőzöm, mennyiben a miniszteri tantervhez alkalmazkodván, az előző évi értesítőben közölve volt. Csúpan az egyes tan-

könyvekre nézve történt változás, melyet az oktatás didaktikai szempontból megkivánt. Kötelezett tárgyak: a vallás, magyar- és német nyelv, számtan, földrajz, történelem, természetrajz, természettan, vegytan, kertészet- és gazdaságtan, kézimunka, szépirost, rajzolás, éneklés és testgyakorlat. Az időbeosztásra nézve az elméleti tárgyak délelőtt, a gyakorlatiak a délutáni órákban adtak elő. A rendkívüli tantárgyak közül a francia nyelv tanulásában 10-, a zongorázásban 10-, a tánczórakon 5 nevendék vett részt.

Az iskolai takarékpénztárt 13 év óta tartom fenn. Ez idén 42-nek (közülük 19 új) volt betéti könyvecskéje 106 frt 26 kr. tőkével. A tanév végén egy kivett 5 frtyi tőkét. Egyeseknél ez intézmény nagyon beválk. Kezelve: Fábry Aranka.

A növendékekről szóló statisztikai adatok:

Vallásra nézve:	Elemi isk. osztályban				összes
	oszt.	I. polg.	II. isk.	III. IV.	
ág. h. ev.	1	1	4	5	12
evang. ref.	1	1	3	1	7
róm. kath.	—	2	3	2	7
izr.	5	4	2	1	14

Korra nézve:

8—9 éves	6	—	—	—	6
10—11 éves	1	4	2	—	7
12—13 éves	—	4	10	5	19
14—15 éves	—	—	—	4	8

Illetőségre nézve:

helybeli	7	4	9	4	3	27
vidéki	—	4	3	5	1	13

Születés helyre:

gömörmezei	4	5	9	3	3	24

Valamennyi mind magyarul beszél. Beiratáskor csak 3 volt, ki nem tudott még magyarul és 13. kizárólag csak magyarul beszélt. Magyarul és németül beszél 25, ezek közül még tótul is 7.

A 40 növendék közül az iskolában tanult az előző évben 19. A helybeli tanintézetekből jött 6. Egyebütt járt iskolába 15.

Egy növendék önkényt ismételte osztályát.

Rimaszombati városunk az intézetet állandóan 200 frttal segélyezvén, némi részben megkönnyíté annak fenntartását: az azonban érzékeny veszteséget okoz, hogy a tizenkét év óta élvezett állomány — valószínűleg az általános ismert okokból — elmaradt. Oly intézetek, melyek nem speculációból, még ha egyesek által tartatnak is fenn, kizárólag a tandíjakra s ilyenmü segélyre vannak utalva; pénzbeli támogatás nélkül létezésük lehetetlenné válik. A nehéz helyzet engem is arra utalt, hogy ezen már 18 év óta fenntartott iskolát megszüntessem; azonban a szülők bizalma s azon kilitás, hogy az államsegély utólag megjö, arra birt, hogy kísérletképen még egy évig fenntartom.

Ennél fogva szerencsém van tudomására adni az érdekelteknek, hogy

1. az 1886/7. tanév szeptember 1-én bevén kezdetét, a beiratások és főlvételi vizsgálatok szeptember 1—5 napjain tartatnak. A rendes tanítás 6-án (hétfőn) kezdődik.

2. Az elemi osztályba csak azok vétetnek föl, kik itt kezdtek meg vagy folytatták tanulásukat.

3. A polgári iskola első osztályába felvétetnek azok, kik az elemi (nép-) iskola négy osztályát sikerrel fejezték be, s erről rendes bizonyítványt mutatnak elő; ennek hiányában felvételi vizsgálatot tartoznak tenni.

4. Beiratásnál a t. szülők vagy helyetteseik jelenléte szükséges.

5. A kötelezett tantárgyakért a tandíj osztálykülönbség nélkül az egész tanévre 36 forint.

Ezen kívül minden növendék az ifjúsági könyvtár és folyóiratok használatáért s a tanszerekre két forintot, az iskolában használt írószert szintén két forintot fizet. Beiratásdíj nincs. — A francia nyelv (mint rendkívüli tárgy) tanításáért 20 frt jár. Zongora, műrajzolás külön tanításáról kívánatra gondoskodom. A tandíjak felvéneként (beiratáskor és február első napjaiban) előre fizetendők. A későbbben be-

deletnek lithografikus másolata. Erre következtek aztán a legújabb adófelügyelői és szolgabírói végzések. Ezt a nagy levéltárt — alkalmasint hiányos lehetett a tudománya — a jegyző valahányszor a szolgabírói székelyre vagy a keze alatti valamely községbe gyalogszerrel átvándorolt, mindig magával vitte, a miről aztán boldog-boldogtalan azonnal fölismeré. Így történt az is, hogy a horgas lábú harangozó, mihelyt azt a hosszú árnyékot és paksamétát meglátá egy vidám „esés jó napot” bátorodott megereszteni, mire a hosszú árnyéku jegyző mellözve a „fogadj Isten-t szomorú hangon mondá:

— Baj van fiam, nagy baj!

A horgas lábú harangozó nagyon jól tudta, hogy mikor a jegyző ur azt mondja: baj van, akkor egyáltalán senkinek sem lehet oka örülni, azért a tőle kitalálható legragikusabb arczot vágva, ijedt hangon kérdé:

— Baj-e? talán csak nem a paksamétában?

— De bizony ott fiam! épen most kaptam meg a Tekintetes Szolgabíró urtól (princzipálisát mindig szerette hangsúlyozni) a katonai behívókat, — ez a baj a paksamétában.

Több sem kellett a horgas lábú harangozónak. Lesapta a szénagyűjtő villát s mint egy eszeveszett szaladt a falu felé.

Mikorra a jegyző is megérkezett: már az egész község apraja, nagya ott várta a falu házában, esakhogy a legnagyobb része sirva. No regruták! nektek ugyan kijutott! A kinek a nevét felolvasták, azt bátran meglehetett siratni, mert azt mindjárt elviszik a báboruba, a honnan — ha igaz, a mit a falu kovácsa mondott — soha élve vissza nem kerül.

A jegyző harmincz behívót adott át a kisbíróknak kézbesítés végett, ki hivatalos tisztében eljárva, másnap jelenté a bíróknak, hogy a harmincz közül egynek behívója nem volt kézbesíthető, mivel az illető hazulról eltűnvn, tartózkodási helye ez idő szerint ismeretlen.

— Ki az? — kérdé a bíró szomorú ingerültséggel.

— Horváth Károly . . . ! (Folyt. köv.)

lépő azon féleli tandíjt tartozik fizetni, melyben belép. Ez áll a netalán korábban kilépre nézve is.

6. Benlakás nincs. Ha azonban aug. 20-ig 4—5 növendék benlakásra jelentkezék, godoskodni fogok azoknak az intézetben való teljes ellátása eszközeiről. Egy benlakó növendék a 10 hónapból álló tanévre teljes ellátásért tandíjon kívül kétszázötven forintot fizet kéthavi részletekben. A kivétel tudnivalókat kívánatra az érdekeltekkel szívesen közlöm.

Levelezés.

Rimabrézó, 1886. július 8-án.

Folyó hó 3-ika délelőttjén ment végbe a rima-murány-salgó-tarjani vasúti-részvény-társaság tulajdonához tartozó liker kohótelepi hat osztályu elemi iskola tanítványainak nyári vizsgája.

Első vizsgatétele volt ez a mult év őszén párját ritkító gazdag felszereléssel, tapintatos berendezéssel, s 65 nagyobbára tót- és német ajku, beiratkozott gyermekkel megnyit, kizárólagosan magyar tannyelvű iskolának.

Szomor Károly vezető tanító ur óriási feladattal állott szemben az év kezdetén, midőn tanítványainak kilenez tizede a magyar nyelvben ugyszólván teljesen járatlan volt, s neki ezen különféle nemzetiségű, koru és felfogásu gyermekeket kellett nemcsak a magyar nyelv ismeretbe bevezetnie, hanem a törvény által előírt tananyaggal is alaposan megismertetnie! A munka ssysfusi volt, — de a buzgó szorgalmat, időt és fáradságot nem kimelő szeretetteljes, önfeláldozó, értelmes, szakszerű munkálkodást — fényes siker koronázta!

A vizsgatételnél elnöklő kir. tanfelügyelő — kiről tudjuk, hogy szakképzett, alapos tudományu. praktikus oktató s gazdag tapasztalatu nevelő is egyszerűsind, — vizsga végeztével méltán kifejezhette elismerését s meglegedését a hallottak s látottak felett, mert meggyőződött a tanítványoknak különösen a „beszéd- és értelemgyakorlatokból”, „olvasmányok magyarázatából”, „számtanból”, „egészségtanból”, „földrajzból” és „alkotmánytanból” adott feleleteiből, ugyszintén a vizsga alkalmával a helyszínen esendes foglalkozás közben készített írásbeli fogalmazványaiából, hogy a gyermekek alapos oktatásban részesültek, s helyesen készültek elő nem csúpan a vizsga, de különösen az élet számára! Pedig ez utóbbi a fő!

Vizsga kezdetén meglepő szabatossággal énekelték karban a gyermekek az „Isten áld meg a magyart!” vizsga közben kellemesen daloltak vidám munka dalocskákat, s befejezésül elegies zengzetű dallamokon kívül a „Szózatot”.

Örömkönyek ragyogtak ugy az uri, mint a közrendű mamák szemében, midőn gyermekeik határozott, bátor, biztos feleleteit, s imaszerűen eg felé törő együttes, gyönyörű éneklését hallották! Siettek is ám vizsga után meghatott szavakban köszönetüket nyilvánítani, gyermekeik képzett s szép és jó bánásmódu tanítójának.

Vizsga után következett a leányok számos kézimunkájának-, s ugy az ök, mint a fiuk rajzainak s szép írásbeli mutatóványainak megtekintése, nemkülönben a fiuk katonai fegyvergyakorlata, mit ritka ügyességgel, dob- és trombitászó mellett, az egybegyűlt számos vendég köztetszésére végeztek, nem közönséges gyakorlottságot tanusítván egyszerűsind a tornaszat sokszor borzatlat keltő, veszedelmes, de testet és lelket egyiránt edző mutatóványaiban is!

Sokan örvendenek ez iskola létesültének, s méltán! Valódi ékessége, s diszes, drága gyöngye ez völgyünk iskoláinak. Berendezése alig hogy fenn kívánni valót. Célyszerű taneszközöknek bővében van. Bár felekezet nélküli a jellege, de a hit- és erkölestaniást minden gyermek (róm. kath. 36. ágost. hitv. ev. 29) saját felekezete papjától nyeri. s abból ép ugy köteles vizsgát tenni mint mas tantárgyból. Missióit van hivatva teljesíteni, a magyar nyelv terjesztésének missióját, mely tekintetben Rimaszombat és Tiszolcz között erős kapocs, illetve világosság árasztó gőczpont gyanánt fog szerepelni s édes hazáknak bizonynyal számos, hasznos, kedves és jó szolgálókat teend!

Semmi kétség az iránt, hogy ugy leszen!

Egy jelenvolt.

Felhívás.

Folyó é. április 18-án tartott gazdasági-egylet választmányi gyűlés jegyzőkönyvének 2-ik pontja értelmében s határozata folytán van szerencsém a juhtenyésztő gazdákat tisztelettel felkérni, miszerint alólírottat folyó évi augusztus hó 10-éig azon szándékukról kiértésíteni sziveskedjenek, hogy a már előbb megjelölt tenyészirányuak megfelelőleg, kinek mennyi angol telivér vagy félvér huskosra, vagy mennyi zigaja, ramassan, frizfaj, vagy rambouletti kosra, esetleg anyára lenne szüksége, hogy a kívánatnak megfelelőleg azok tömeges s így jutányosabb beszerzéséről az egylet idejében intézkedhessen.

Megjegyezvén, miszerint a fentidézett jegyzőkönyv értelmében a vásárlási költségek terhet kizárólag az egylet viselendi, s a kosok bevásárlási árát az egyesület előlegezi.

P.-Apáthi, 1886. jul. 7.

Vajda Gyula, gazd. egyt. titkár.

Jelentés

a Rozsnyón felállítandó tiszakerületi ágost. hitv. ev. felsőbb leányiskola megnyitásáról.

A rozsnyói evang. egyház kebelében a tiszakerület támogatása és Czekus István év. püspök közvetlen felügyelete mellett folyó év szeptember kezdetén bennlakással ellátott felsőbb leánynevelő tanintézet fog megnyitni két évi tanfolyammal. A VI. osztályt bevégzett leány növendékek számára készült tanterv, hazánk felsőbb leánynevelő tanintézeti tervének fog megfelelni, és a szülők kívánatára szívesen megküldetik.

Teljes ellátásért fizet minden bennlakó növendék havonkénti előleges részletekben 25 frtot.

A tandíj ugy a bennlakó, mint a bejáró növendékek számára egész évre 25 frt.

Zongora, francia- vagy angol nyelv tanításáért külön mérsékelt díj járul.

Az intézetnek főtevése és feladata leendő: hogy a növendékek nemcsak jó és tisztességes ellátásban részesüljenek, hanem a kellő tudományos műveltség mellett a valóságos erkölcsi érzület és evangéliumi protestans szellemben is megerősítsenek, s e felett a női kézimunkákban is kellő jártasságot szerezzenek.

Azon tisztelt szülők, kik leányaikat ezen intézetben kívánják neveltetni, kéretnek, hogy szánják a rosznyói ev. lelkész hivatalánál mielőbb bejelenteni méltóztatásnak.

Rozsnyó, 1886. júl. 5. **Czékus István**, ev. püspök.

Meghívás.

A „Gömörmezei magyar közművelődési egyesület” folyó ügyeinek elintézésére, valamint a közgyűlés tárgyainak előkészítése céljából, van szerényesem az egyesület központi választmányának tagjait, valamint a vidéki körök elnökeit és jegyzőit a megye rimaszombati közházában e hó 13-ik napján délelőtt 10 órakor megtartandó igazgató-választmányi ülésre tisztelettel meghívni.

Rimaszombat, 1886. évi július hó 5-én.

Török Bálint, egyes. id. alelnök.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük azon olvasóinkat, kik a multa névze az előfizetéssel elmaradtak, hogy hátralékaikat minél előbb legyenek szivesek a kiadóhivatatra czimezve beküldeni.

Felhívás. A rimaszombati dalárda mindazon pártoló tagjait, — kik a f. év aug. 10—16-ig Pécsen tartandó országos dalárnapélyen részt venni ohajtanak. — tisztelettel felhívom, hogy folyó hó 20-ig alulirotnál jelentkezni szivesek legyenek. — Institúrisz Endre igazgató.

Hymen. Madách Margit kisasszonyt Madách Károly és neje szül. Csernyus Emma leányát f. hó 3-án jegyezte el Csernyus Kúhinka István nógrádmegyei földbírtokos. — Rusesin József rimaszombati postafőnök júl. 3-án vezette oltárhoz Kassán a Szent-Mihály kápolnában Kurucz Mariskát.

Hymen. K. Nagy Lajos a sajógömöri polgári iskola tanára e napokan jegyezte el Kovács Irma kisasszonyt Tornallyáról.

Dr. Stech Lajos, Stech Kálmán jó hírű kereskedőnk édes apja folyó hó elején érte meg orvosi működésének felszabados évfordulóját. Ez alkalommal pályatársai és tisztelői testületileg jelentek meg az agy jubilans rozsnói lakásán s egy díszes kiállítású alkalmi felirattal ellátott nagy ezüst serleget nyújtottak át emlékül. Az érdemekben gazdag pályafutású orvos meghatva köszönte meg a kitüntető megemlékezést.

Dr. Lichtschein Adólf azon életpályák egyikén működik, melyeknek lelkiismeretes betöltése az önfelalozásig fokozódó készséget igényli. Munkássága huszadik évét az érdemes orvos pár nappal ezelőtt töltötte be, abban a csendben, azzal a zajtalansággal, mely szerényen elvonulva, az önmegelégedésben keres és talál jutalmat. Valóban kötelességet teljesítünk, midőn melegen ohajtjuk, hogy áldásos működését a szenvedő emberiség szolgálatában még igen sokáig ép erőben és lankadatlan kitartással folytathassa.

Özvegy Kovács Ferenczné urnó a rimaszombati egy. prot. főgymnasiumnak ajándékozta a „Vasárnapi Újság” 1875—1885-ik évfolyamait, teljesen új bekötött példányokban. Az áldozatkészségnek e gyönyörű példája — mely önmagában leli legméltóbb jutalmát — hason buzdítólag másokra nézve is, kik oly könyvekkel rendelkeznek, melyek egy főiskolai könyvtár kiegészítésére szükségesek.

A helybeli tüzereknek kedden meleg napjuk volt: a kerületi generalis látogatta meg őket.

Arany János szobrának, a Trefort miniszter elnöklele alatt működő bizottság, nem csak helyét jelölte ki, — a Muzzeum előtti téren, — hanem pályázatát is kihirdette. I. díj: Megbízás a tervezet kivételével. II. díj: 1500 frt jutalom. III. és VI-ik díj 1000—1000 forintból álló jutalom. Kizárólag csak magyar művészek pályázhatnak. A nagy költségek egy eddig kiadatlan kis költeményét közli a „Föv. L.” „Piroska betegségekben” című alatt, melyet még 1871-ben írt a költő, midőn unokája Széll Piroska hat éves korában beteg volt. A vers így hangzik:

Azt hittem: öröm vagy s kezdetem örülni,
Eltakartál egy sirt, hogy szemem ne lássa,
Korán volt reményért hozzád menekülni:
Csak a fájdalomnak vagy te folytatása.

Arany Juliska — a költő leánya — élete áran adott életet kis leányának, Piroskának, ki a lefolyt heten 20 éves korában szintén elhunyt.

Julius. A helybeli kisededővő intézet sikerült nyári mulatságot rendezett folyó hó 4-én délután a „Széchenyi kertben.” A koronként elboruló ég zavarta egy kissé a kis békek mulatságát, hanem azért a társas játékok eléggé sikerültek s olykor, ha a nap előbukkant, jó zene mellett, a bájos „tipegés”-hez is hozzá kezdték a szülők boldogító örömeire, kik nem tudtak eléggé eltelni a kedves események felletti örömmel. Hat óra tájban aztán a nagyok is közbevegyültek, — habár a tánczólov kedv ezuttal nem volt oly fokozott mint a megelőző évek „dadó majálisain” szokott lenni, — a mi közbe legyen mondva, — nem a nők hibája, hanem a fiatal uraké, kikben a lehangoltság ugylátszik kezd divattá válni. — Még maholnap megérjük, hogy az első szerelem ábrándjait is a sörös kancsókkal mellett fogja végig sóhajtani a legifjabb nemzedék. — Pedig a „dadó” majálison a rimaszombati hölgyek oly szép száma volt jelen, minő még a felnőttek mulatságain is ritkán szokott lenni. Ott voltak: Hámos Aladárné, Bornemisza Lászlóné, Madarassy Dezsóné, Holló Dénesné, Baksay Józsefné, Fábr Jánosné, Groó Vilmosné, Nagy Ferenczné, Liszka Józsefné, Glauf Pálné, Török Jánosné, Lengyel Györgyné, Stolez Mártonné, Szakall Vinczené, Baksay Matild, Löcherer Janka, Fábr Ida, Török Klemma és Ilona, Madarassy Vilma, Bornemisza Anna, Kishonthy nővérek stb. stb.

Összeegotte arczát e hó 3-án éjjel Hoselitz Salamon helybeli kávé. Jókédvű fiatalemberekből álló társaság részére teát készített, s a lángoló borszesz arczára fecesent. A szerényesülten súlyos égési sebeket szenvedett, melyeknek gyógykezelése huzamosabb időt fog igénybe venni.

Dalárdánk ma délután tartja a „Széchenyi-kertben” dalal összekötött nyári táncmulatságát. — A jövendelem a Pécsen tartandó országos dalárnapély utazási költségeire fog fordítani. — Ez egyetlen társadalmi egyesületünk az, mely hivatva van arra, hogy városunk nevét széles e hazában ismeretessé tegye, s rövid fennállása óta sikerrel állta meg helyét a hasonló egyletekkel szemben. — A pécsi dalárverseny lesz a harmadik, melyen a versenyzők közé lép s ha oly eredményt mutat fel, mint a múltjától várunk, bizony nemcsak mi lehetünk reá büszkek. — A mai nyári mulatság annál élvezetesebb leendő, mert itt fogják első alkalommal bemutatni a versenyen elmondandó dalok legkiválóbbjait. — A mulatság kezdete délután 3 órakor. Belepti díj 30 kr.

Tüzlárma riasztott meg bennünket tegnap délután, mikor a szél legjobban dühöngött. — A belső rózsaszüzek 20 ik számú faház padlásán, az ott összehalmozott lom, — eddig még ismeretlen okból — kigyuladt; hanem a szomszédok és a gyorsan megjelent tűzoltóságnak sikerült a veszélyessé válhatót tüzet még esirájában elfojtani.

Lauka Gusztáv kifogyhatatlan humorú öreg irónk, ki jelenleg a „Torontál” szerkesztője. „Nagy-Becs kerek az alig multiban és jelenben” című alatt egy kis füzetet adott ki, melyben sok satyrával bírálja a becskerék társadalom bajait. „Egyetlen nagyobb szabású gyárunk van, — írja a többek között: pletykagyárunk; de ez mind berendezésénél, mind munkaerjénél fogva hirhetté lett a kontinensen. Szerényesültség, hogy magas körtje biztosítva van a villám ellen és munkásai soha sem „sztrajkálnak.”

Vas Gereben összes munkáinak ismét négy füzetet jelent meg Méhner Vilmosnál: a 19. 20. 21. és 22. E füzetekben véget ér a „Nagy idők nagy emberek” című regény s kezdetét veszi a „Pörös atyafiak.” — egyuttal e füzetekhez van mellékelve a költő életrajza is. Ujabb időben alig van oly buzgó könyvkiadó, ki nagyobb irónknak kiadása körül annyit érdemet szerzett magának, mint Méhner Vilmos. Az általa kiadott füzetek olesósága lehetővé teszi, hogy irodalmunk remekei rövid időn mindenfelé elterjedhessenek s népszerűvé váljanak. — A Vas G. összes munkáiból egy-egy füzet ára 25 kr.

Helyreigazítás. Mult 27. számunkban a „meteorologiai megfigyelésünk”-ről közölt félévi adatai közé egy pár nyomtatási hiba csuszott be. Így a légnymás január havi közepé: 746.8, hőmérséklet minimuma sorában, valamint a havi közép jan. febr. és marciusi adatok elé a „—” teendő.

Hogy aludjunk hát? Ezzel a kérdéssel, melyet legutóbb a „Természettudományi Közöny”-ben dr. Bikfalvi Károly vetett föl, foglalkozik a „Képes Családi Lapok” 41. számának érdekes tárczája. Ez a cikkek azonban nemgyedüli, mely megérdemli az olvasók figyelmét. Több érdekes közleményről illetőleg elég a lap 41-ik számának tartalmára hivatkoznunk: A rossz világ. (Elbeszélés.) Balázs Sándortól. Arezdó. (Költemény). Petri Mórtól. — A joggyakorok (Elbeszélés.) Serly Antaltól. — A badaesonyi szüret 1795-ben. (Elbeszélés folytatása.) Vas Gerebentől. — A vadóc. (Theuriet André francia regénye vége.) — Hogy aludjunk hát? (Tárca.) — Szereltem a holdban és a föld alatt. (Angol regény folytatása.) Ifj. Golenich Ferencztől. — Képmagyarázat. — Mindenféle. Képeink. — A mama nincs otthon. — Lappok küzdelme a medvével. — Rózsák a rózsák közt. — Tavirő-vezeték New-Yorkban. Melléklet: „Egy anyakönyv titkai.” (Társadalmi regény. Kászonyi Danieltől.) 209—224 oldal. Előfizethető: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. szám.

„Azienada” osztrák-francia elemi- és baleset-biztosító társaság. — E társaságnak mult hó 12-én, ő tenege Poninski Calixt herceg elnöklele alatt megtartott III. rendes közgyűlésében Sienkiewicz D., az igazgató beszámolt az 1885. évről. E szerint a díjbevetel üzbiztos tásért 2.491.205 forintot, jégbiztosításért 593.554 forintot, szállítás-biztosításért 407.995 forintot tett ki. — Az öszbevetel a tartalékok hozzászámítása mellett 4.573.364 frta rugott fel. — Ezzel szemközti kitesznek a kiadások kárterületek — viszonbiztosítások — stb-rt a tüzostbiztosításban 2.412.777 frtot, a jégbiztosításban 565.498 frtot, a szállításban 262.566 frt-t. — Az összes tartalékok az év végén — eltekintve a részvénytől — 1.252.088 frtot tesznek ki. — A tiszta nyeresemény összege 179.647 frt, a melyből — a külön tartalékok javadalmaszásainak levonása után — közgyűlési határozat folytán 8% osztalék fizetettik ki.

Nyilvános számadás. A nagyrozei műkedvelő társula által olyó év június hó 29-én a gömörmezei közművelődési egyesület nagyrozei köre s saját alapítókeje javára rendezett szini előadás összes bevétele 424 frt 80 kr. összes kiadása 264 frt 33 kr. így tiszta jövendele 160 frt 47 kr. volt. — A jótékony célra felülfizettek: Borbély Lajos ur 25 frtot, Frenyo Imre ur 5 frtot, Virágh Vince ur 3 frtot, Ossko Lajos ur 2 frtot, Böhm József ur 1 frtot, Hámos László ur 12 frt 50 kr., Latinák Rudolf ur 2 frtot, Dr. Szabó Sámuel ur 2 frtot, Roxer Vilmos ur 2 frtot, Schmid Ottó ur 10 frtot, Csider Károly ur 2 frt 50 kr., Czibur Imre ur 1 frtot, Institúrisz Endre ur 1 frtot, Vieszt Gusztáv és Vieszt András ur 1—1 frtot Ösmeretlen 1 frtot. — Összesen 71 frt. Fogadják a jótékonyaság nevében meleg köszönetünket. — Nagy-Röezen, 1886. július hó 8-án. Mihalik Dezső, elnök.

Kerti gazdaság.

Gyümölcsészet.

56. Tulipán kalvil. Októbertől—novemberig érik, de hűvös helyen tavaszig is. Elsőrendű, gyakran kitünően elsőrendű, esemege gyümölcs. Közép- néha jókora nagy. Husa fehér vagy kissé sárgásbár, az élénkebb piros példányoknál kissé rózsaszínbe játszó fehér, finom, gyöngéd, csaknem olvadó; leve bő, cukros, gyöngéd savanyval emelt, igen kellemes, kalvilszerű fűszeres izzel. Fája mérsékeltlen növé, de egészséges és edzett; elég korán, rendszeren, de csak mérsékletesen termő; ritkás, terebélyes koronát alkotó. Mindenféle alma alanyon jól tenyészik. A nagy forrószágot és laza talaját nem szereti.

*57. Téli piros pogácsa alma. Január—április Elsőrendű háztartási és piacozs gyümölcs. Nagy. Husa zöldesbe játszó fehér, finom, tömött, teljes értékű puha, omolós, leve elég bő, igen kellemes, édes borizú, mibe azonban némi alig észrevehető kesernyész is vegyül, mely, kivált borivó emberek előtt, igen kedvesse teszi ezt az almát. Illata nincs. Fája erőteljes és annyira edzett, hogy a más fákát megfagyasztó hideget minden kár nélkül bírja kiállani. Törpe fának nem igen alkalmas, buja növényénél fogva. Legjobb szálal-nagy fáva nevelni s egymástól jó távolságban ültetni. Kecskemét ezt a pogácsa almát adja el ezer meg ezer véka számra évenként s bőven pénzel belőle. A pogácsa almák családjának ez a feje. Talán ajánlani is felesleges. Beszél ő maga is.

59. Wellington alma. November—tavaszig. Mint esemege gyümölcs másodrendű, de elsőrendű háztartási gyümölcs. Nagyobb a közepszerűnél, néha jókora nagy. Leve

bő, cukros, üdítő, kellemes savanyu, fűszeres, de nem illatos. Fája edzett; korán s bőven termő: sűrű gömbalaku koronát alkot. Különösen szálalának való. Szeptember végén leszűretelhető, hogy azután a kamarába érjék meg. Semmi tekintetben sem kényes vagy érzékeny, legyen az hideg vagy meleg, száraz vagy nedves időjárás.

58. Téli fehér pogácsa alma. Nov.—marcz. elt söründü háztartási és piacozs gyümölcs. Husa pirosánál fűszeresebb, de az a kis kesernyész iz hiányzik nála. Kötött nedves talaját kíván. Szaporítani való jó faj.

*60. Welteni Jausen almája. Novembertől márcziusig. Kitünően elsőrendű esemege gyümölcs, de háztartási is. Közép nagy, gyakran nagyobb. Husa sárga, csaknem vörhenyes sárga néha; finom porhanyós, velős; leve elég bő, cukros, finom savanyval emelt, igen kellemes, gyöngéd illatos és fűszeres izü. Fája edzett. Korán és bőven termő. Szálalának csak olyan jó mint gulafának. Helyben, talajban nem válogat.

61. Virginiai rózsá alma. Augusztus elején. Mint jó elsőrendű háztartási gyümölcs érdemel figyelmet. Korán és igen bőven terem. Diszlik mindenütt és minden almatalanyon akár mint szálal- akár mint gula fa. Piaczi eladásra nagyban is tenyészhető.

*62. Zichy Miklós gróf. Deczember—marczius. Csaknem kitünően elsőrendű esemege és háztartási gyümölcs. Közép nagy, gyakran jóval nagyobb is. Husa fehér vagy sárgásba játszó fehér, finom, tömött, porhanyó; leve elegendő, igen cukros, gyöngéd savanyval emelt, igen kellemes, illatos, fűszeres izzel. Fája mérsékelt növé, de egészséges és igen edzett; korán és bőven termő. Diszlik mindenféle alanyon. szálalának csak olyan jó mint bokor alakúak. Tenyészik mindenütt, de igazi jó termést csak nyirkos talajban ad. Gyümöleseit későn kell leszedni, nehogy megfagyadjanak.

*63. Zsófia királyné. Novembertől tavaszig. Elsőrendű esemege és háztartási gyümölcs. Közép nagy, gyakran jóval nagyobb is. Husa sárgás, finom, tömött, roppanos, leve bő, igen cukros, igen finom savanyval emelt, igen kellemes renetszerűen fűszeres izü. Fája erőteljes, edzett; korán s bőven termő, mindenféleképen alakítható. Mindenütt jól diszlik.

64. Alant alma. Október—január. Elsőrendű esemege és háztartási gyümölcs. Közép nagy, olykor nagyobb is. Husa fehér vagy sárgásba játszó fehér, finom, tömött, porhanyó, leve elegendő, igen cukros, gyöngéd svanyval emelt, igen kellemes, kisse illatos és fűszeres izü. Vig növé, egészséges, igen edzett faja korán és bőven terem; mindenféle alma alanyon tenyészik s formafának csakugy idomítható, mint ahogy szálalnak jól felnevelhető. Helyben nem válogatós, de mint minden alma, ez is szebben diszlik s jobban terem a kellően nyirkos, mint a laza, száraz talajban. A felföldön mindenütt huzonnal tenyészhető faju alma.

65. Barack piros alma. Julius—augusztus. Kitünően elsőrendű esemege alma. Közép nagy. Ezt az illatos husu, üdítő, kellemes izü nyári kortét nemcsak asztal-diszül is szolgálható gyümöleseiért érdemes tenyészteni, hanem — kivált a gyermekek miatt — kiknek már korán lehet adni belőle, ami által legalább némileg megakadályozható az éretlen gyümölesnek olyan nagybani fogyasztása, mint ahogy az szokásban. Továbbá rendkívül termékeny is. Fája lassu növé, de tartós, legjobb felmagasra növelni. (Folytatjuk.)

Hivatalos közlemények.

A rimaszécsi járás h. szolgabírójától

Pályázati hirdetmény.

804. sz. — Mellvel közhírré tétetik, miszerint az üresedésben levő ajnacsőki körorvosi állomásnak választás utáni betöltésére Ajnacső községében 1886. október hó 28-án délelőtt 10 órájára tüzetik ki.

Felhívának ezen állomásra pályázni kívánók, miszerint pályázati kérvényüket a rimaszécsi járás szolgabírói hivatalához folyó évi október 20-ig annál bizonyosabban beadják, mivel az ezen határidő után érkezett kérvények figyelmen kívül lesznek hagyandók.

A körorvosi állás következő díjazással lesz öszekötve: Évi fizetés 400 frt lakber mellett. A székhelyein nappali orvosi látogatásért 20 kr., az éjjeliért 40 kr. fizetettven a betegek által. A körorvosért mindenkor a betegek tartozván fuvart küldeni, kivéven a teljesen vagyontalankokat, kik helyett a község tartozik a körorvost fuvarral ellátni.

Azonban tartozik a körorvos a községi kör minden községét minden hónapban — legalább egyszer — saját fogadott, s be nem számítható fuvarra meglátogatni, s addig ott maradni, míg minden tudomására jutott beteg orvosi segélyben nem részesít.

Feluden. 1886. június 1.

Almásy, h. szbíró.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázat.

712. sz. — A vezetésem alatt rimaszombati kir. törvényszék területén levő rozsnói kir. járásbírósnál nyugdíjazás folytán üresedésbe jött évi 500 frt fizetés és 100 frt lakpénz javadalmozott irnok állomás betöltése céljából Igazságügyi miniszter ur ő nagyméltóságának folyó évi június hó 23-án 2280/I. M. E. 886. szám alatt kelt rendelete értelmében pályázat nyitattik. — Minőfoga felhívának mindazok, kik ezen állomást elnyerni ohajtják, hogy életkorukat szakképzettségüket, nyelvismeretüket, s eddigi alkalmatosságukat igazoló okmányokkal felszerelt, s kellően bélyegzett folyamodványukat jelen hirdetőmnynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számítandó két hét alatt és pedig közhivatalban állók főnökeik utján, hozzáam annál bizonyosabban benyújtsák, mert a később beérkező kérvények figyelmen vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1886. július 1. **Fornét Jenő**, kir. tszéki elnök.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázat.

725. sz. — A vezetésem alatt rimaszombati kir. törvényszéknel nyugdíjazás folytán üresedésbe jött 1500 frt évi fizetés és 200 frt lakpénz javadalmozott kir. törvényszéki bírói állomásra Igazságügyi miniszter ur ő nagyméltóságának folyó évi június hó 28-ról 2360/I. M. E. szám alatt kelt magas rendelete folytán ezenen pályázatot hirdetek — Felhívom ennőfoga mindazokat, kik ezen állomást elnyerni ohajtják, hogy életkorukat, szakképzettségüket, nyelvismeretüket, eddigi szolgálataikat, valamint a kir. törvényszék területén alkalmazott bírósi hivatalnokokkal netalan létező rokonsági viszonyukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket jelen hirdetőmnynek a hivatalos lapban három szori megjelenéséől számítandó két heti határidő alatt és pedig a közszolgálatban levők hivatali főnökeik utján hozzáam annyival inkább nyújtsák meg, mivel az elkéssetten, vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1886. július 1. **Fornét Jenő**, kir. tszéki elnök.

Szerkesztői üzenetek.

Ifj. K. J. Lukovistyén. Levele nem közölhető; nagyon is hosszú. De máskülönb is, egy már nyomtatásban régebben megjelent levél, lapba nem való.

K. Z. Helyben. Tárczáját ezuttal köszönettel mellőzzük, mert a kaszinói állapotokat érinti, s ez még most nem tanácsos.

A rimaszombati meteorológiai állomás megfigyelései 1886. július 1-7. napjain.

Műszerek: 1224. számú Kappeller-féle barometer; 716. és 717. számú Kappeller-féle hőmérők; szélvitorla, esőmérő. Megfigyelési idő: reggel 7., délután 2., este 9 óra.

A barometer állása ugyanez órákban (0-ra redukált légnyomás) a 700 milliméteren felül:

A száraz hőmérő (Celsius szerinti) állása ugyanakkor:	A száraz hőmérő (Celsius szerinti) állása ugyanakkor:
1-én 38 ⁵ / ₅ 38 ² / ₂ 38 ⁰ / ₀	1-én 13 ⁶⁵ / ₆₅ 20 ⁹⁵ / ₉₅ 12 ¹⁵ / ₁₅
2-én 41 ⁸ / ₈ 43 ³ / ₃ 45 ⁰ / ₀	2-én 12 ²⁰ / ₂₀ 19 ³⁵ / ₃₅ 14 ¹⁰ / ₁₀
3-án 45 ⁷ / ₇ 44 ⁶ / ₆ 44 ⁴ / ₄	3-án 13 ⁷⁰ / ₇₀ 22 ⁷⁰ / ₇₀ 16 ⁵⁰ / ₅₀
4-én 43 ⁸ / ₈ 40 ⁹ / ₉ 41 ¹ / ₁	4-én 18 ⁸⁰ / ₈₀ 22 ⁸⁵ / ₈₅ 15 ²⁵ / ₂₅
5-én 40 ⁴ / ₄ 40 ⁰ / ₀ 40 ⁵ / ₅	5-én 15 ⁶⁵ / ₆₅ 21 ⁵⁵ / ₅₅ 14 ⁸⁵ / ₈₅
6-án 41 ⁶ / ₆ 41 ⁸ / ₈ 41 ⁷ / ₇	6-án 14 ⁴⁰ / ₄₀ 24 ⁷⁰ / ₇₀ 18 ³⁰ / ₃₀
7-én 42 ⁹ / ₉ 42 ² / ₂ 40 ² / ₂	7-én 16 ⁶⁰ / ₆₀ 26 ³⁵ / ₃₅ 19 ¹⁰ / ₁₀

Heti közép légnyomás: 741⁸/₈ mm. Heti közép hőmérséklet: 17⁷⁵/₇₅ C°.

Párányomás milliméterekben: Nedvesség százalékokban:

1-én 9 ⁵ / ₅ 7 ⁰ / ₀ 8 ¹ / ₁	1-én 82 38 78
2-én 8 ⁷ / ₇ 9 ⁴ / ₄ 10 ⁶ / ₆	2-án 83 56 90
3-án 9 ⁶ / ₆ 11 ⁴ / ₄ 10 ³ / ₃	3-án 82 56 73
4-én 6 ⁸ / ₈ 10 ⁹ / ₉ 11 ⁶ / ₆	4-én 43 53 90
5-án 9 ² / ₂ 8 ⁰ / ₀ 8 ⁹ / ₉	5-én 69 42 71
6-én 9 ³ / ₃ 10 ² / ₂ 10 ⁵ / ₅	6-án 76 45 67
7-án 10 ⁶ / ₆ 11 ⁹ / ₉ 12 ⁴ / ₄	7-én 75 47 75

Heti közép: 9⁷/₇ mm.; — 66%.

E héten felhőtlen nap nem volt; derült öt; a felhők alakja: fűrtös kétszer, halmos kétszer, réteges egyszer, fűrt-halmos háromszor, réteghalmos kétszer, esős kétszer lett megfigyelve.

Csapadék alakja július 2. 3. 4. 5-én: eső = 5⁸/₈ mm. Menydörgés július 4-én.

Szél megfigyelve 21-szer; még pedig: É=3., ÉK=2., D=3., Ny=3., ENy=10 ízben. 1 foku 12-szer, 2 foku 6-szer, 3 foku 1-szer, 4 foku 2-szer.

Rimaszombat, 1886. július 8. Fábry János.

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Magyarország leghiresebb s legszén-savdúsabb ásvány vize, a

SZOLYVAI

mely savanyúvíz, borral vegyítve, a legkellemesebb üdítő italt nyújtja; gyomor- és idegbajokban gyors és kitűnő segítyt ad; tüdő-, hörgbántalmaknál, húgycsőhólyag hurutoknál és járványos betegségek alkalmával kitűnő gyógyszerként képez, — mindenkor megrendelhető

MARSALKÓ KÁROLY

munkácsi uradalmi ásványvízbérlőnél Nyiregyházán; s kapható jelesb gyógyszerárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben is.

Haszonbéri hirdetemény.

1576. sz. — Sajó-Gömör város tulajdonát képező királyi kisebb kiváltságos jogok és ingatlanok ugymin:

1. A „Vámház“ vendéglő és italmérési joga a hozzá tartozó szántóföld és réttel együtt 200 frt kikiáltási árban.

2. A város területén két helyen szabadon gyakorolható fél éves bormérési jog. A városi pinézével együtt kikiáltási ára 20 frt.

3. A vásárjog 200 frt kikiáltási árban.

A „Husz forintos“ düllőben levő mintegy 96 hold kiterjedésű szántóföld és rét: kikiáltási ára 1000 forint; — nyilvános árverés útján S.-Gömör város házánál folyó évi augusztus hó 8-ik napján d. u. 3 órakor, 1887 elejétől számítandó hat évre haszonbérbe kiadatik, hova a bérleti ohajtók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árverés megkezdése előtt tartoznak biztosíték gyanánt a kikiáltási ár 10%-át készpénzben letenni. — Bővebb felvilágosítás a városi előjáráságtól nyerhető.

Sajó-Gömörön, 1886. évi július hó 8-án.

Záhonyi János, Ifj. Deák-Pál András, jegyző. bíró.

Kiadó lakás,

Rimaszombatban a rimasor-utcában, 7/a. szám alatt és a jánosi-utcában 10. sz. alatt, folyó évi Szent-Mihály napjától, esetleg szeptember 1-től bérbe adandó. — Értekezhetni Rónay Gyulaánál.

Föl! föl! uj!

Itt a nagy szerencse!

Minden héten háromszor: vasárnap, szerdán és pénteken

Tóth Gusztáv sütődjében

2 krért egy negyed forintot ezüstben kaphat, illetve nyerhet minden ember, ki egy kiflit bevásárol. Hogyan?! hogyan?! Egyszerűen csak úgy, mert a vajás kiflik egyikében egy ezüst 25 kros van, s így a nevezett napokon a vendők közül egyik a negyed forintost okvetlenül találni fogja.

Ki azt, a kifliben bentalált ezüst negyed forintost, a nevezetnek sütődjében előmutatja, külön díjat kap, mert konstatálni akarja, miszerint hirdetése nem szédelés. A szerencsés találatól bizonyosságot nyerhetni.

Pénz!!

Mintegy 8000 (nyolcezer) frtot tevő összeg mérsékelt kamatláb, de első helyeni bekebelezés, — esetleg az összeg teljes jelzálogi biztosítása mellett — részletenként vagy egészben kölcsönkép azonnal elhelyezendő. — A feltételek e lap kiadóhivatalában (Losonci utca 24. sz.) megtudhatók.

Hirdetés.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, miszerint a rimaszombati földmives-iskola gazdaságában a tej egy részéből

kemény sajt

készítetik s árusítatik.

Az áruba boesátott téglánydad alakú sajidarabok 1-25—1-50 kgm súlyúak. A sajt kapható kilogrammjá 60 kron a földmives-iskolánál, Kern Adolf ur kereskedésében és Tóth Gusztáv ur péküzletében Rimaszombatban.

A sajtok egy része juh-, más része tehéntejből készül. A földmives-iskola igazgatósága.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője KASSÁN, Eperjesi-ut 6. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen s gondosan gyártott jöhrnevéű gépeit a közeledő nyári időnyre, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra,

Kézi cséplő-gépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmázó készülékekkel vagy a nélkül,

Baker- és magtár-rostait, továbbá

mindennemű

Szivattyúkat,

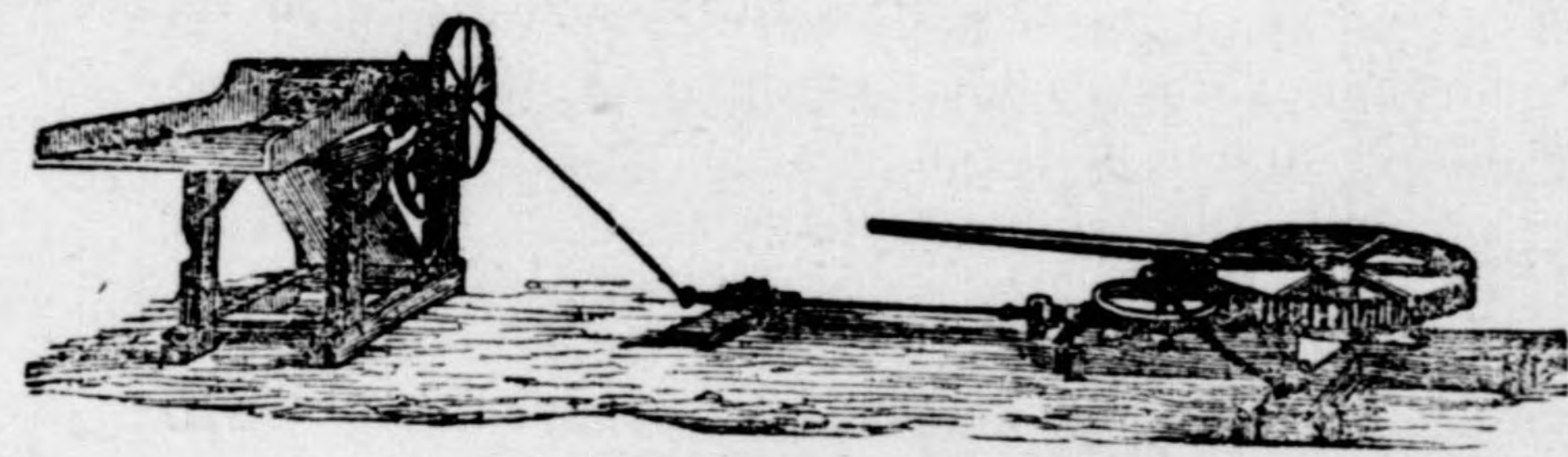
Gőzgepeket és gőzkazánokat,

Szeszgyár-berendezéseket, mint p. Henze-főzők, kavaró készülékek, malátás burgonyazúzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan s bizományi raktárt

STOLCZ MÁRTON urnál Rimaszombatban.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődékn gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük. 4-6

„AZIENDA“, osztrák-francia elemi- és baleset-biztosító-társaság.

Vagyon.	Vagyons-méret.	Telér.
1 A részvénytőke be nem követelt 6%ója	1,449,000	2,400,000
2 Készpénz a központban	52,528 41	229,140
3 a fiókoknál és a posta-takarékpénztárban	129,456 33	
4 Állam- és értékpapírok	175,995 94	
5 A társulat ingatlanai	596,399 64	
6 Letétemenyezett óvadékok	2,000	
7 Váltak a társulatban	\$65,968 24	
8 Rendelkezésre álló folyó-számla követelések a bankoknál és a posta-takarékpénztárnál	148,987 23	
9 Követelések liztosító intézeteknél	415,200 71	
10 Különlevések a képviselőseknek	50,000 00	
11 Különféle adások	45,79 99	
12 Ingóság	20,992 78	
	4,339,963 8	
		4,339,49 38

Jegyzet: A következő években esedékessé váló díjkötelezvény-állomány kitesz frt 2,634,593 13 kr.

Megvizsgáltatt és a könyvekkel megegyezőnek találtatt.

Boisson s. k.

Weinmann L. s. k.

Honigswald J. s. k.

Hartwig Nándor s. k. könyvvivő.

*) Ebből máig befolyt 849,140 frt.

Hirdetemény.

905. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönnyi hatóság közhírré teszi, hogy Deme Zsuzsanna és Zsigmond végrehajtonak idősb Nagy Sándor hagyatéká végrehajtást szenvedő elleni 80 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Zádorfala község határában fekvő a zádorfali 71. sztkvben foglalt Nagy Sándor nevén álló A. I. alatti 315/a. hrsz. beltelek és 34. számú házra 192 frt. a 469. hrsz. alatti alsó rétre 28 frt és 610. hrsz. alatti szántóföldre az árverést 180 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi július hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor Zádorfala községben a községi bíró házánál megtar-

tandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a 315/a. hrszszám után 19 frt 20 kr. 469. hrszszám után 2 frt 80 kr és 610. hrsz. után 18 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1886. évi február 12. napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönnyi hatóság.

Fornét, kir. tszéki elnök.